

Spørgsmål og svar fra Forældrerådgivningskursus modul 1 afholdt lørdag den 2. september 2023

Kurset blev afholdt som webinar med mulighed for at stille spørgsmål i chatten.
Her kan du læse spørgsmål og svar fra webinar.

Husk, hvis du har spørgsmål til konkret lovgivning og retningslinjer, så kan du altid kontakte Børne- og Undervisningsministeriet.

Tegn på ordblindhed

Spørgsmål: Tillægger man det at spejlvende bogstaver og tal i 2.-3. kl., som et tegn på ordblindhed?

Svar: Der er ikke påvist en tæt sammenhæng mellem disse kendetegn og ordblindhed.

Ordblindhed og andre vanskeligheder

Spørgsmål: Udvikler man ADHD hvis man har ordblindhed?

Svar: Nej, ordblindhed kan ikke være årsagen til, at man udvikler ADHD.

Spørgsmål: Hvordan tester man for DLD?

Svar: Nationalt videncenter for ordblindhed og andre læsevanskeligheder har en del information om DLD. <https://nvol.dk/sprogforstyrrelsen-dld/>

Strategier og selvforståelse

Spørgsmål 1: Er der nogen undersøgelser, der undersøger hvordan forskellige strategier til at tackle sine vanskeligheder, spiller ind?

Spørgsmål 2: Hvis barnets selvforståelse er "jeg kan ikke" - hvad kan man så gøre? Udover at overbevise barnet om at selvølgelig vil man blive bedre, du skal bare kæmpe

Spørgsmål 3: Kommer du ind på, hvordan man skabe nogle sunde og gode mestringsstrategier, når barnet står i en situation, som er svær?

Samlet svar:

Der er sjældent en helt enkel vej til at hjælpe barnet med at få styrket selvforståelse og mestringsstrategier. Men som jeg nævnte i webinar 1, kan man bl.a. støtte barnet i at få øje på alle de positive undtagelser, der er fra den negative og dominerende historie, som barnet fortæller om sig selv.

Desuden har det ofte vist sig brugbart at tage udgangspunkt i de seks faktorer, som er beskrevet i lektiologiske grundmodel (se evt. slides fra webinar 1). Måske kan man finde veje til at hjælpe barnet med at få sin styrket selvforståelse, hvis man støtter inden for de faktorer, der handler om relationer, LST eller uddannelsesrammer og/eller faglige strategier.

Høje forventninger

Spørgsmål: Så hvis man som skole ikke forventer noget af barnet, så behøver man ikke at tilbyde støtte?

Svar: Jo, det behøver skolen bestemt. Skolen skal hjælpe barnet til at blive så dygtig som muligt.

Testning

Spørgsmål: Skolerne tester først i 3. klasse - vi blev afvist i 1. klasse, hvordan kommer man igennem som forældre her?

Svar: Skolerne kan først teste endeligt for ordblindhed i 3. klasse. Det skyldes, at man først skal være sikre på, at barnet har haft tid og mulighed nok til at lære at koble lyd og bogstav ved læsning og skrivning. Hvis man tester inden 3. klasse er risikoen for en fejl diagnose for stor. Men skolerne skal nu lave en risikotest for ordblindhed i 0./1. klasse. Og børnene bør have hjælp til deres vanskeligheder, når de bliver opdaget – ikke først når Ordblindetesten er taget.

Spørgsmål: Hvornår vil I anbefale børn bliver testet fra slut 0. til slut 1. klasse?

Svar: Det er vanskeligt at anbefale ét af testtidspunkterne over de andre. Hvis man tester tidligt, vil man måske tidligere kunne finde børn i risiko for ordblindhed, men risikoen for fejlagtigt resultat vil også være større.

Spørgsmål: Hvilken grund er der til, at man kun har mulighed for at teste for ordblindhed med Ordblindetesten i foråret?

Svar: Det skyldes, at grænseværdierne for, hvornår man er ordblind eller ej, blev lavet ud fra resultater, der blev indhentet i forårsmånederne. Grænseværdierne er altså lavet ud fra, hvordan børn på de enkelte klassetrin har klaret sig i slutningen af skoleåret. Undervisningsministeriet vurderer derfor, at man ikke kan være sikker på, at et barn der er testet i begyndelsen af skoleåret, ikke vil kunne klare sig bedre i slutningen af skoleåret.

Spørgsmål: Hvorfor tester man ikke alle elever i grundskolen for ordblindhed, når testen tager så kort tid? De, der skal videre med ungdomsuddannelse efterfølgende, testes ofte i grundforløbet.

Svar: Man tester kun de elever, hvor der er begrundet mistanke om ordblindhed, fordi der ellers er risiko for, at en masse børn får en forkert ordblindediagnose – altså at børn får en ordblindediagnose, selv om der er andre grunde til, at de har svært ved at læse og stave.

På ungdomsuddannelserne tester man heller ikke alle for ordblindhed. Men man laver en læsescreening af alle elever, og så tester man de få, der viser tegn på ordblindhed i læsescreeningen.

Elever i gul kategori i Ordblindetesten

Spørgsmål: Hvad med de elever der ender i det gule område, men forsat viser tegn på ordblindhed?

Svar: Skolen skal sørge for at differentiere og hjælpe alle elever, der har behov for det. Derfor kan skolen fx godt tilbyde elever i gul kategori mange af de samme indsatser, som elever i rød kategori. Men skolen har ikke mulighed for at give elever i gul kategori mulighed for fx at blive tilmeldt NOTA eller at gå til prøve på særlige vilkår.

Spørgsmål: Hvilke øvrige test kan være relevante at udføre, hvis man lander i det gule felt - og der er tydelige ordblindelignende udfordringer?

Svar: Det vigtigste er nok at få viden om, hvor barnets styrker, vanskeligheder og behov er i forhold til de krav, der er til læsning og skrivning i skolen.

Et muligt testbatteri kunne være:

- Elbros ordlister
- En læseprøve – fx IL-prøverne, der både viser hastighed, rigtighed og forståelse
- En staveprøve – fx ST-prøve eller Trappestigen
- Testbatteriet – der giver viden om mange aspekter af barnets sproglige vanskeligheder og kompetencer.

Indsatser efter ordblindetest

Spørgsmål: Hvad kan man forvente af indsatser fra skolens side, efter at barnet er testet ordblind. Er der nogle lovkrav?

Svar: Indsatserne skal tilpasses det enkelte barns behov, derfor er der ikke ret mange konkrete krav til, hvad skolen skal gøre og tilbyde. Men barnet skal have tilbudt læse- og skriveteknologi, og have mulighed for at gå til prøve på særlige vilkår – alt efter behovet.

Spørgsmål: Har mit barn samme rettigheder til supplerende indsats på en privatskole, som på en offentlig skole?

Svar: Ja, reglerne for supplerende indsatser er de samme i privatskoler og på folkeskoler. Jfr. Friskoleloven, paragraf 3.

Skriveskabeloner

Spørgsmål: Hvad hed hjemmesiden hvor man fandt skriveskabelonerne på?

Svar: Den hedder: www.margitgade.dk